АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2023/79/-НА-СТА-ТШ3

Цахим хуудас: www.audit.mn Архангай аймаг 2023 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Аудитор Ч.Анхбаяр Утас: 8511-6555 Цахим хаяг: Ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ....................3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ....................5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....................5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан....................
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....................
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....................
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан ....
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.................... 11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.................... 11
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.................... 12
Ихтамир сумын ЕБС нь аймгийн, БШУЯ-ны харьяа төсвийн байгууллага бөгөөд үйл ажиллагаагаа Монгол Улсад мөрдөгдөж байгаа хууль эрх зүйн хүрээнд явуулж байна.... 12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.................... 12
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.................... 12
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв.................... 13
3.5.3 Нэмэлт төсөв.................... 14
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН.................... 14
4.1 Ерөнхий зүйл.................... 14
4.2 Материаллаг байдал.................... 15
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.................... 15
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.................... 15
4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт.................... 15
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.................... 16
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.................... 16
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.................... 16
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ.................... 17
5.1 Төлбөрийн акт....................17
5.2 Албан шаардлага....................
5.3 Зөвлөмж....................17
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ.................... 18

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЭМДС	Эрүүл мэндийн даатгалын сан

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
65130 Цэцэрлэг, Архангай аймаг
Утас/Факс:976-70333141
И-мэйл: arkhangai@audit.gov.mn

2023.02.14 № 42
танай ______ -ны № ______ -т

ИХТАМИР СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГЫН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ М.ЭРХЗАЯА ТАНАА

Өөрчлөлттэй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Ихтамир сумын ЭМТ-ийн 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын өс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар баригдаж 2022 оны 10 сард ашиглалтанд орсон боловч 1.0 тэрбум төгрөгийн төсөвт өртөгтэй 10 ортой эмнэлгийн өргөтгөлийн барилгыг данс бүртгэл тусгах тухай эрх байгууллагын шийдвэр гараагүй байна.

Аудитын гол асуудал

ЭМТөв нь 2022 ноос гүйцэтгэлээр санхүүжих тогтолцоонд шилжин ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2022 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 9 үндсэн зорилтын хүрээнд 58 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилт 78.3 хувьтай үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**87,925,775.37**	**87,050,866.05**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	1,352,600.00	51,476,903.15
312	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	1,352,600.00	51,476,903.15
3121	**Төгрөг**	1,352,600.00	51,476,903.15
31211	Төрийн сангийн харилцах	1,352,600.00	51,476,903.15
33	**АВЛАГА**	44,339,900.00	
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	44,339,900.00	
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	42,233,275.37	35,573,962.90
351	**Түүхий эд материал**	35,175,481.87	35,193,318.40
35130	Эм боох материал	35,175,481.87	35,193,318.40
354	**Хангамжийн материал**	7,057,793.50	380,644.50
35410	Бичиг хэргийн материал	187,500.00	
35420	Аж ахуйн материал	3,820,096.00	
35460	Хүнсний материал	3,050,197.50	380,644.50
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**438,217,176.14**	**436,702,315.80**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	438,217,176.14	436,702,315.80
392	**Биет хөрөнгө**	425,271,176.14	423,756,315.80
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	310,067,700.00	310,067,700.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(53,887,088.96)	(74,987,772.32)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	175,393,585.00	175,393,585.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(63,903,954.47)	(95,116,938.11)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	114,739,020.21	155,707,504.21
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(66,352,883.59)	(85,962,012.39)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	9,437,542.90	42,420,064.90
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(5,963,196.58)	(8,797,933.76)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	10,720,000.00	10,720,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,979,548.37)	(5,687,881.73)
393	**Биет бус хөрөнгө**	12,946,000.00	12,946,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	12,946,000.00	12,946,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**526,142,951.51**	**523,753,181.85**
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**526,142,951.51**	**523,753,181.85**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	526,142,951.51	523,753,181.85

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	218,030,800.52	218,030,800.52
51101	Өмч: - төрийн	218,030,800.52	218,030,800.52
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	(94,728,571.98)	(97,118,341.64)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(94,728,571.98)	(94,728,571.98)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	(2,389,769.66)
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	402,840,722.97	402,840,722.97
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**526,142,951.51**	**523,753,181.85**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,361,735,960.12**	**883,459,108.36**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**449,063,140.12**	**142,911,658.36**
120017	**Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан Үндсэн хөрөнгө**	**30,275,868.56**	**68,871,006.00**
120018	**Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал**	**418,787,271.56**	**74,040,625.36**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**912,672,820.00**	**740,547,450.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	467,301,200.00	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	467,301,200.00	0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	336,900,100.00	0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	336,900,100.00	0
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	21,050,000.00	37,873,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	21,050,000.00	37,873,600.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	43,081,620.00	702,673,850.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	573,950.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	42,507,670.00	702,673,850.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**1,347,005,730.26**	**885,848,878.02**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,347,005,730.26**	**885,848,878.02**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	1,277,805,730.26	885,835,878.02
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	494,771,146.00	423,865,737.85
210101	Үндсэн цалин	226,984,000.00	221,405,564.49
210102	Нэмэгдэл	213,915,846.00	135,640,261.00
210104	Урамшуулал	41,977,000.00	57,822,961.36
210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,894,300.00	8,996,951.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	52,109,500.00	49,775,378.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	36,669,600.00	34,082,164.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,860,000.00	3,972,291.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,968,430.00	3,177,713.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	891,570.00	775,302.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,719,900.00	7,767,908.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,149,039.00	33,373,600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,246,364.00	3,674,333.00
210302	Түлш, халаалт	15,438,675.00	25,931,267.00
210303	Цэвэр, бохир ус	464,000.00	3,768,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	40,134,277.00	50,290,835.00
210401	Бичиг хэрэг	5,268,380.00	3,936,030.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,317,780.00	38,939,790.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,377,790.00	1,297,387.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,550,900.00	1,501,460.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,619,427.00	4,616,168.00
2105	**Нормативт зардал**	584,023,138.44	195,488,667.83
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	563,629,421.54	179,667,704.83
210502	Хоол, хүнс	19,823,716.90	11,590,463.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	570,000.00	4,230,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,107,700.00	24,621,236.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,538,000.00	12,458,836.00
210604	Урсгал засвар	2,569,700.00	12,162,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,036,000.00	1,774,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,036,000.00	1,774,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	564,446.00	5,410,746.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	270,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	33,946.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	30,500.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	250,000.00	5,031,446.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	79,910,483.82	101,235,677.34
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,964,600.00	25,769,811.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	66,945,883.82	75,465,866.34
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	69,200,000.00	13,000.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	69,200,000.00	0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	40,200,000.00	0

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	29,000,000.00	0
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	13,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	13,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**14,730,229.86**	**(2,389,769.66)**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**14,730,229.86**	**(2,389,769.66)**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**868,332,920.00**	**784,887,350.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**868,332,920.00**	**784,887,350.00**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	467,301,200.00	0
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	467,301,200.00	0
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	336,900,100.00	0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	336,900,100.00	0
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	21,050,000.00	37,873,600.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	21,050,000.00	37,873,600.00
1330	**Төсвийн захирагчдаас**	-	
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	43,081,620.00	747,013,750.00
134001	Нийгмийн даатгалын сангаас санхүүжих	573,950.00	0
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	42,507,670.00	747,013,750.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**861,341,470.00**	**729,683,046.85**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**861,341,470.00**	**729,683,046.85**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**821,141,470.00**	**729,670,046.85**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	494,771,146.00	423,865,737.85
210101	Үндсэн цалин	226,984,000.00	221,405,564.49
210102	Нэмэгдэл	213,915,846.00	135,640,261.00
210104	Урамшуулал	41,977,000.00	57,822,961.36
210105	Гэрээт ажлын хөлс	11,894,300.00	8,996,951.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	52,109,500.00	49,775,378.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,669,600.00	34,082,164.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,860,000.00	3,972,291.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,968,430.00	3,177,713.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	891,570.00	775,302.00

210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,719,900.00	7,767,908.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	19,149,116.00	33,373,600.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,246,364.00	3,674,333.00
210302	Түлш, халаалт	15,438,752.00	25,931,267.00
210303	Цэвэр, бохир ус	464,000.00	3,768,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	40,044,839.00	50,218,517.00
210401	Бичиг хэрэг	5,178,382.00	3,927,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,318,340.00	38,859,030.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,377,790.00	1,314,587.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,550,900.00	1,500,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	11,619,427.00	4,617,000.00
2105	**Нормативт зардал**	194,428,323.00	118,974,330.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	174,034,607.00	105,619,100.00
210502	Хоол, хүнс	19,823,716.00	9,106,190.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	570,000.00	4,249,040.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	6,038,100.00	19,734,533.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,538,000.00	7,462,933.00
210604	Урсгал засвар	2,500,100.00	12,271,600.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,036,000.00	1,774,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,036,000.00	1,774,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	564,446.00	5,410,746.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	250,000.00	270,400.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	33,946.00	108,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	30,500.00	0
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	250,000.00	5,031,446.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	13,000,000.00	26,543,205.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,000,000.00	26,543,205.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**40,200,000.00**	**13,000.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	40,200,000.00	0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	40,200,000.00	0
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	-	13,000.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	13,000.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**6,991,450.00**	**55,204,303.15**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**5,064,900.00**	**5,080,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**5,064,900.00**	**5,080,000.00**

2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	5,064,900.00	5,080,000.00
223001	Бусад хөрөнгө	5,064,900.00	5,080,000.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	(5,064,900.00)	(5,080,000.00)
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	1,926,550.00	50,124,303.15
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	0,0	1,352,600,00
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	1,352,600.00	51,476,903.15

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C08	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**218,030,800.52**	**402,840,722.97**	**(94,728,571.98)**	526,142,951.51
D01	**2022 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**218,030,800.52**	**402,840,722.97**	**(94,728,571.98)**	526,142,951.51
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-		-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**218,030,800.52**	**402,840,722.97**	**(94,728,571.98)**	526,142,951.51
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(2,389,769.66)	(2,389,769.66)
D09	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**218,030,800.52**	**402,840,722.97**	**(97,118,341.64)**	523,753,181.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /Улсын төсөв/

2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн	Харьцуулалт
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	740,539,000.00	734,750,046.85	5,788,953.15	99.22
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	740,539,000.00	734,750,046.85	5,788,953.15	99.22
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	740,539,000.00	734,750,046.85	5,788,953.15	99.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	425,547,700.00	423,865,737.85	1,681,962.15	99.6
210101	Үндсэн цалин	221,141,400.00	221,405,564.49	-264,164.49	100.12
210102	Нэмэгдэл	137,547,900.00	135,640,261.00	1,907,639.00	98.61
210104	Урамшуулал	56,880,200.00	57,822,961.36	-942,761.36	101.66
210105	Гэрээт ажлын хөлс	9,978,200.00	8,996,951.00	981,249.00	90.17
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	52,568,500.00	49,775,378.00	2,793,122.00	94.69
210201	Тэтгэврийн даатгал	35,746,600.00	34,082,164.00	1,664,436.00	95.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,205,500.00	3,972,291.00	233,209.00	94.45
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,364,400.00	3,177,713.00	186,687.00	94.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	841,100.00	775,302.00	65,798.00	92.18
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,410,900.00	7,767,908.00	642,992.00	92.36
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,373,600.00	33,373,600.00		100
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,500,000.00	3,674,333.00	825,667.00	81.65
210302	Түлш, халаалт	25,105,600.00	25,931,267.00	-825,667.00	103.29
210303	Цэвэр, бохир ус	3,768,000.00	3,768,000.00		100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,219,500.00	50,218,517.00	983	100

210401	Бичиг хэрэг	3,927,900.00	3,927,900.00		100
210402	Тээвэр, шатахуун	38,867,700.00	38,859,030.00	8,670.00	99.98
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,306,900.00	1,314,587.00	-7,687.00	100.59
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,500,000.00	1,500,000.00		100
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,617,000.00	4,617,000.00		100
2105	Нормативт зардал	119,336,200.00	118,974,330.00	361,870.00	99.7
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	105,919,100.00	105,619,100.00	300,000.00	99.72
210502	Хоол, хүнс	9,167,100.00	9,106,190.00	60,910.00	99.34
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,250,000.00	4,249,040.00	960	99.98
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	24,876,700.00	24,814,533.00	62,167.00	99.75
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,592,100.00	12,542,933.00	49,167.00	99.61
210604	Урсгал засвар	12,284,600.00	12,271,600.00	13,000.00	99.89
2107	Томилолт, зочны зардал	2,408,500.00	1,774,000.00	634,500.00	73.66
210702	Дотоод албан томилолт	2,408,500.00	1,774,000.00	634,500.00	73.66
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,656,600.00	5,410,746.00	245,854.00	95.65
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	270,400.00	270,400.00		100
210803	Даатгалын үйлчилгээ	172,900.00	108,900.00	64,000.00	62.98
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	42,900.00		42,900.00	
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	5,170,400.00	5,031,446.00	138,954.00	97.31
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,551,700.00	26,543,205.00	8,495.00	99.97
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,551,700.00	26,543,205.00	8,495.00	99.97
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	740,239,000.00	784,900,350.00	-44,661,350.00	106.03
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	37,873,600.00	37,886,600.00	-13,000.00	100.03
132001	Орон нутгийн төсвөөс	37,873,600.00	37,886,600.00	-13,000.00	100.03
134	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	702,365,400.00	747,013,750.00	-44,648,350.00	106.36
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	702,365,400.00	747,013,750.00	-44,648,350.00	106.36
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		1,352,600.00	-1,352,600.00	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		51,476,903.15	-51,476,903.15	

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар 18,788.5 мянган төгрөгийн алдаа[1] илэрснийг санхүүгийн тайланд дутуу авсан 10,927.4 мянган төгрөгийн бараа материалыг орлогодуулж, зарцуулалтыг хянаж зарлага гаргасан, давхар 7,861.1 мянган төгрөгийн бараа материалыг хасаж залруулсан, залруулагдаагүй нийт томилолтын зардал 144.0 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрснээс, 144.0 мянган төгрөгт 1 төлбөрийн акт тогтоож, цалингийн журналын бичилтийг буруу хийсэн 1 зөвлөмж өглөө.

3.1 Төлбөрийн акт

3.1.1 Албан томилолтын зардлыг анхан шатны баримтаар тулган шалгахад 144.0 мянган төгрөгийн зөрчил илэрлээ.

<u>*Илрүүлэлт:*</u> Албан хаагчдад олгосон томилолтын зардлын баримтын бүрдүүлэлтийн шалгахад томилолтоор ажиллуулах удирдамжгүй байх, удирдамж, үнэмлэхийг байгууллагын удирдлагаар батлуулаагүй, томилолтоор ажилласан ажлын үр дүнгийн тайлан бичигдээгүй, олгосон зэрэг зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 9.3-д "Албан томилолтоор ажиллаж байгаа албан хаагчийн тээврийн хэрэгсэл, байр, хоолны зардлыг албан томилолтоор ажиллуулсан байгууллага төсөвлөж олгосон тохиолдолд энэ хуулийн 3.1-д заасан байгууллага, албан тушаалтнаар төлүүлэхийг хориглоно.", Нягтлан болох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.5-д" Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно", 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна" гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Төсөвт төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоолоо.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1.Цалингийн журналын бичилттэй холбоотой асуудал

<u>*Илрүүлэлт*</u>*: Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилт хийсэн зөрчил илэрлээ.*

Энэ нь Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын 3.6, 3.7, 3.8, 3.9-д заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна.

<u>*Өгсөн зөвлөмж*</u>: *Тооцоолсон цалин болон суутгалууд, гарт олгох цалингийн журналын бичилтийг цалингийн нэгдсэн системийн цалингийн тооцооны хүснэгтээс НДШ, ХХОАТ, ҮЭ, хамтын сан, урьдчилгаа болон бусад суутгал, гарт олгох дүн зэрэг гүйлгээнүүдийг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр цалин, НДШ-ийн зардлын дансанд шууд бичилтийг Сангийн сайдын 2006 оны 11 сарын 27-ны 388 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу хийж* арга хэмжээг авч ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2023 оны 06 дугаар сарын 10 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ихтамир сумын ЭМТ	1	18,788.5			1	18,788.5	1	18,755.5				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс											
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Ихтамир сумын ЭМТ	1	144.0	1	144.0	-	-	1	0			-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Ихтамир сумын ЭМТ	1	0	-	-	1	0	-	-